

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

É R T E S I T Ő J E .

KIADJA: A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata.

Az „Értesítő”-t a társulat tagjai díj nélkül kapják.

Megjelenik minden hó utolsó napján 1000 példányban.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

A választmány megbízásából szerkeszti: **Teasdale Ottó**
társulati titkár.

S Z E R K E S Z T Ő S É G :

☉☉☉ Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint. ☉☉☉

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert czégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20 frt — kr.
$\frac{1}{2}$ „ „ „ „	10 „ — „
$\frac{1}{4}$ „ „ „ „	6 „ — „
$\frac{1}{8}$ „ „ „ „	3 „ 50 „

☉☉☉☉☉ Egész évre szóló hirdetéseknel 20% engedmény. ☉☉☉☉☉

Amerikai szálló.

A »Frankfurter Nachrichten« érdekes leírást közöl tudósítójától, a »Palmer House« szálló berendezéséről, a mely az amerikai szállók oly tiszta tipikus jellegével bír, hogy érdekesnek tartjuk azt a következőkben reprodukálni:

»A kapun áthaladva, egy nagy csarnokba lépek, a melyben száz meg száz ember csoportokban, vagy magában áll és járkál, vagy pedig nehéz bőrszékekben pihen, mely utóbbiak nagyszámban vannak a csarnokban elhelyezve, úgy, hogy ülőhelyben soha sincs hiány. Minden szálló csarnoka nem csak az ott megszállt vendégek részére szolgál, hanem inkább kényelmes sétahely, a melyen mindenki számára szabad a közlekedés. A háttérben, a csarnoknak csaknem egész szélességében, egy korlát mögött az irodahelyiségek terülnek el. Itt szobát kérek »amerikai terv« szerint, vagyis élmezéssel, világítással, fűtéssel, fürdővel, szóval teljes ellátással. Ez napjára 5 dollárba kerül. Megkapom a szobám kulcsát s azonkívül egy jegyet, a melyet az éttermekbe való belépésem alkalmával felmutatni tartozom. Most tehát rendben vagyok s a felhúzóval (Lift) az illető emeletre szállítatom magam. Szobámból egy fürdő- és zuhanyhelyiség nyílik, a mely a magam kizárólagos használatára szolgál; bármikor s ahányszor kívánom, meleg fürdő áll rendelkezésemre.

Ebédhez a Parlor floorba vitetem le magamat. Az étterem portása elveszi kalapomat s már tudja, hogy belül, a bőrbélésben a szállójegyem van, a melyet átlukaszt s ismét visszahelyez. Reggeli $\frac{1}{2}$ 7 órától esti 11 óráig az étteremben bármikor lehet érkezni. Ezen étkezések tulajdonképpen csak elnevezésükben különböznek egymástól s a napszakok szerint Breakfast-, Lunch-, Dinner-, Suppernek neveztetnek, mindegyikhez azonban — csaknem tuzásnak hangzik — egy 50—60 fogásból álló étlappal szolgálnak s a szerencsen (mert csaknem kizárólag fekete bőrű pinczerek vannak alkalmazva, a kik fehér kabátkáikban, a mint az éttermekben óriási nagy számban ide s tova sietnek, igen komikus látványt nyújtanak) mondom tehát, fekete bőrű felszolgálóm éppen nem csodálkozik rajta, ha körülbelül 25 tál ételt hordatok fel magamnak, sőt ellenkezőleg 4 egész 5 tálnyi megrendelés felett, morogva nemtetszését nyilvánítja. Az amerikai már reggel gyümölcsön, halakon, huson, tojáson és néhány

lisztes kásán kezdi. Ha az idő kedvezőtlen, délutáni sétámat az első emeleti folyosókon végzem; ugyanitt találok egész sorát a kisebb termeknek és fülkéknek, írószobákat urak és hölgyek részére, mindent oly bőségesen, hogy az ember sehol sincs akadályozva. Esetleg lemegy az ember a csarnokba s ott szivja el szivarját, vagy pedig a csarnok körüli karzatra megyen s onnan szemléli a lenn nyüzsgő emberajt. A legérdekesebb alakok azonban tulajdonképpen a mozdulatlanok. Ezek köpenyben, ezilinderrel a fejükön, az esernyőt kezükben tartva egy, két, sokszor három órán át is bőrszékekön ülnek, barátságosan maguk elé tekintve; nem szólnak egy szót sem, nem dohányoznak, nem olvasnak, a legujabb ujság összehajtva felöltöjük zsebébe van dugva. Csak egyet: meglehetősen rendes, körülbelül egy percnyi időközökben köpnek az előttük álló öblös köpödényekbe. Időközönként egyik-másik felemelkedik helyéről s távozik oly önelégedetten és határozottan, mintha e perczen feladatát pontosan elvégezte volna.

A szálló-csarnokkal még egyéb is kapcsolatos, p. o. egy Barbershop, a melyben 40 borbély és fodrász éjjel nappal sűrög; hatalmas helyiség, teljesen fehér márvánnyal kirakva; továbbá egy fürdőintézet, legfőképpen török-orosz fürdőekkel, a mely a világon létező legnagyobb uszó-medenczét foglalja magában és szintén éjjel-nappal nyitva áll; továbbá egy Bar, szintén márványfalakkal, a melyben egy Buffet mellett, vagy százezer amerikai ital lesz kiszolgáltatva s a melyben egy tuczat tekeasztal áll rendelkezésre. Nemkülönben a csarnokkal összeköttetésben áll egy mosdó-helyiség, a melyben hosszú márványlapokon 50—60 mosdótál van elhelyezve, hideg és meleg vizesapokkal, hozzája szappan és törülközők korlátlan számban. Egy kicsiny mellécsarnokban, egy podiumon egy sor szék áll; itt a cipők fényesítettnek. Gyakorlott kezek ehhez 10 centért mindenkor készek.

Az életet, üzletet és forgalmat érintő praktikus berendezéseket mind fel nem sorolhatom, egy könyv volna ehhez szükséges. Az elrendezésben, vezetésben és találékonyságban itt nyilvánuló ügyesség és intelligencia valóban újból és újból ámulatra késztet.

Különfélék.

Hogy viselkedjünk a szállóban? Erre nézve a »Neues Wiener Tageblatt« egy régebbi számában a következő jóakaratu tanácsot találjuk:

»Az utas a neki először felajánlott szobát mindig utasítsa vissza, még akkor is, ha az kifogástalan. Így mint válogató vendég rendesen még jobbat kap és figyelmesebben lesz kiszolgálva. Borzasztó következményekkel jár egy barátságos arc és szerény magaviselet — alig, hogy az ember cipőit tisztességesen megtisztíttatnak. Ha azonban rászánja az ember magát, illő alkalmat keresni, hogy a pénzért mindjárt kezdetben számárnak nevezhesse el, akkor egy felette tiszteletteljes érintkezés, csupa figyelemmel és tapintattal fog ennek nyomában járni. A szobaleányt minden perczen szólítsuk, hogy megmutassuk, miszerint otthon is fejedelmi kiszolgáláshoz vagyunk szokva; ha három törülközőt ad naponta, hatot kérjünk, valamint egy uszónadrágot, hintaágyat, kötélletrát, vagy egyéb hasonló nem közönséges tárgyakat. Tudakoljuk a Table d'hote idejét, de éppen abban az időben menjünk máshova étkezni, hogy a szállodás lássa, hogy nem hagyjuk magunkat általa korlátozni. Éj idején, a lefekvés alkalmával a cipőket a szomszéd ajtóhoz, vagy legalább a padlózatához vágjuk — más vendégek ezt szintén cselekszik. A ki szokva van részegen hazajönni, a szállóban sem tegyen másképp; különben ártalmára lehetne. Végül senki se mulassza el, a számla miatt perpatvart csinálni; gyakran enged a szállodás és ha nem is, az utas legalább feltűnő távozást biztosított magának.«

Ehhez ugyan nem kell kommentár!

Az ételek és italok legcélszerűbb hőfokául a Deutsche-Gastwirthe-Zeitung a következőket állapította meg:

	fok Celsius
Ivóvíz	12
Selters, vagy szódavíz	14—16
Sör világos	7—08
» sötét	9—10
Vörös bor	14—15
Könnyű fehérbor	12—13
Nehéz »	7—08
Pezsgő	6—08
Kávé, vagy thea	43—52
Ugyanaz szomjuság csillapító	10—18
Husleves	37—52
Tej	16—18
» frissen fejt	25—35
Kásaszerű ételek	45—47
Sült hús	37—45

A ki szigorúan ezen alapszabályokhoz tartja magát, az — a nevezett lap szerint — vendégeitől minden káros behatást, a lehetőséghez képest távol tart. Különösen óvakodjunk még a jégdarabkáknak az italokba való bedobásától. A természetes jég sohasem ment bacillusoktól s így egy arra hajlammal viseltető szervezet ily esetben könnyen veszi fel magában valamely betegség csiráit, eltekintve azon veszélytől, a melyet már magában a 0 foknyi temperatura magában rejt. Ajánlatos továbbá a kenyérre vonatkozólag is szigorú tisztaságra ügyelni. Így alkalmasnak bizonyult, hogy a vendégnek ne az egész telt kenyérkosár tetszés szerinti használatra állíttassék oda, hanem hogy minden vendég ételéhez egy kenyérkét kapjon.

Ezáltal a kellemetlen válogatásnak és undorító megtapogatásnak — sokszor nagyon is kétes tisztaságu kezekkel — eleje vétetik.

Es így százféle dolog létezik, a melyeknek figyelembe vételét a vendégek hálásan fogják elismerni s melyek az

egészség sokféle veszedelmét csiráikban elfojtani alkalmasak.

A hirdetések gyűjtése körül mindinkább tapasztalható visszaélések élénk illusztrálására szolgál a baseli »Verband«-ban közzétett eset, a melyet a nevezett lap a következőkben ismertet:

»Mentől nagyobb elterjedést nyer a reklam hajhászat, annál találékonyabbak és szemtelenebbek lesznek az u. n. »utmutatók« kiadói és tulajdonosai követeléseikben, a melyeket a szállótulajdonosok irányában támasztanak, a mint ezt egy szállótulajdonoshoz érkezett következő francia levél bizonyítja.

(A levél fején)
GUIDE ALBERTY

Globe Trotters,
Guide.

12 Avenue Kleber,
Paris (France).

Uram!

Ön, utolsó kiadásunk egy példányát bizonyára megkapta, a mely az Önök kitűnő és csodás vidékéről is megemlékezik. Protegalva hatalmas társulatok által, u. m. a La Cunard Steam Ship Co. és a London Chatham Dover Railway, az utasoknak (angolok- és amerikaiaknak) szolgálatot véltünk tenni, a midőn nekik az X-en való tartózkodást ajánlottuk.

Mint hogy október havában családommal X-re kell utaznom, oly eszközök kigondolása végett, a melyekkel az idegenek forgalmát vidékükön fokozni lehetne, azért kérdést intézek Önhöz, vajjon a velem való következő megállapodás Önnek megfelel-e: Ön nekem (8) nyolcz napra 2 jó szobát ad, egy nagyobbat nőm és magam részére és egy kisebbet fiam számára, mindkettő a tenger felé eső kilátással, a három napi étkezést külön asztalon felszolgálva borral, kiszolgálással, világítással együtt. Én ennek fejében fizetés gyanánt a legközelebbi (1895. ápril) kiadásomban egy igen kimerítő közleményt hoznék, a mely kizárólag az ön szállójával foglalkoznék és pedig ugyanoly értelemben, a mint azt ép jelenlegi a milánói Rebescheno szálló és vendéglőre vonatkozólag közöltük. Mindenféle felvilágosítások tekintetében fel vagyok hatalmazva Angelo Alberto ur, a nevezett szálló tulajdonosa által Önt hozzá utasítani. Én Rebeschenoval teljesen ugyanazon feltételek mellett egyeztem, mint a melyeket ezennel Önnek felajánlok. Még megjegyzem, hogy angol vagyok és egy olasz nőt bírok feleségül. A midőn velem megegyezik, szép hazájának egy barátjával cselekszik.

Válaszát elvárva, fogadja kérem őszinte üdvözetemet.

C. Berthe Marriott,
L'Administrateur Directeur.

Eddig ezen Gentlemann sorai. Ha már most ama könyvet közelebről szemügyre vesszük, első tekintetre egy angol reklamkönyvet ismerünk meg benne, a melynek $\frac{3}{4}$ része csupa hirdetés, $\frac{1}{4}$ része csupa émelgős dicséret, a hol a nevezett uriember mindenestre megvendégtetett és a mi a legfőbb valószínűleg ingyen; $\frac{1}{4}$ része a könyvnek már most a tulajdonképeni utmutató, de hát mit tartalmaz az?

Egynehány helynek leírása, rossz látképekkel, u. m. Monte Carlo, Nizza, Aix-les Bains, egynehány táblás átnézet a közlekedő futárvonatok és hajókról, valamint kirándulóhelyekről. Különösen Aix-les-Bains-ben érezhette magát jól és élhetett nagyon olesón a mi emberünk, mert ennek a helynek egyedül 25 oldalt szentelt utmutatójában. A könyvek »Páris« szakaszában ismét teljesen nevetséges képeket találunk u. m. egy czirkusz jelenet, művésznő a trapezen, egy Café chantant, egy ballettáncosnő és egy szállósobalány seprővel a kezében, omnibus kocsisosok és kocsivezetők azzal a jegyzettel, hogy ezeknek a derék embereknek is egynehány sous borraivalót kellene adni, valószínűleg azért, hogy ő lehetőleg sok ingyen fuvart csinálhasson.

Egy mappa — vasuti térképhez hasonló — is van a könyvbe ragasztva, ha azonban, szétvesszük, itt is csak csupa hirdetést találunk és térképnek nyomát sem látjuk.

Ez a könyv, amint a külső lapján olvasható 2 shillingbe kerül, míg a 2-ik lapon arról értesülünk, hogy a Terminus szál-

lóban, Calaisban ezen utmutató minden szobában megvan az utasok szabad használatára s azok felkéretnek azokat magukkal (ingyen) elvinni. Tehát egy reklamért egy ily értéknélküli könyvben, mint a minő ez az utmutató, e derék ember etetést, bocsánat! teljes ellátást kér 8 napra, 3 személy részére. Ha már most azt az ellátást a lehető legolcsóbban számítjuk 12 frankkal személyenként és napjával — mert hisz ez az előkelő uri ember igen nagy igényű, külön felszolgálat, tengerre nyíló szobákat kér és a saison idejében jön — akkor ez nyolcz nap alatt 272 frankot tesz. Alig képzelhető, hogy volnának szálló-tulajdonosok, akik ily alkura ráálljanak és mégis így kell lennie, mert hisz emberünk még neveket is idéz. Valóban nem oly ostoba az az ur, amint főnökeinknek bemutatkozik. A hirdetésmények bizonyára még külön is fizetendők lesznek, a mennyiben, levelében csak közleményről beszél.

A nevezett hirdetési ügynök ur valószínűleg egy nagyobb körutazást tervez, s e czélból kétségkívül hasonló levelet meneszt mindazon helyekre, a hol tartózkodni szándékozik, ép úgy talán a vasuti és hajózási vállalatokat is megsarcolja. — Minthogy a könyv kiadása évenként alig kerül 800 frankba, ennek legalább hatszorosa a bevétel, a mely a könyv eladási árából, a temérdek hirdetésekéből és még ezenfelül a több havi ingyen — körutazásokból ered.

Ezen sorok czélja tehát teljesen el volna érve, ha azok ezen előkelő gavallérnak körutazásait teljesen, vagy legalább részben meghiúsítanák.

Amerikanisches Hotel.

Die »Frankfurter Nachr.« bringen von ihrem Bericht-erstatte folgenden interessanten Bericht über die Einrichtung und das Leben in dem nach amerikanischem Plane eingerichteten Hotel Palmer House, welches zwar nicht so gut ist, wie die grossen New-Yorker Häuser, aber ganz typisch für ein amerikanisches Hotel.

»Ich trete durch das Portal und befinde mich in einer grossen Halle, in der Hunderte von Menschen in Gruppen- oder einzeln stehen und gehen oder ausruhend in schweren Leder-Sesseln liegen, die in reichster Anzahl vorhanden sind; es ist nie Verlegenheit um einen Sitzplatz. Die Halle eines jeden Hotels itt nicht nur für die Gäste bestimmt, sie ist ein komfortabler Reunionsplatz, auf dem jeder verkehren kann. Im Hintergrund befindet sich, fast die ganze Breite einnehmend, hinter einer Barriere das Bureau, die Office. Hier ersuche ich um ein Zimmer nach dem »amerikanischen Plan«. Das heisst mit Beköstigung, Licht, Heizung, Bad, kurz mit allem. Das kostet für den Tag etwa 5 Dollars. Ich erhalte meinen Zimmer-Schlüssel und aud ausserdem eine Karte, die ich beim Eintritt in die Speise-Säle vorzuweisen habe. Nun bin ich in Ordnung und fahre mit dem Aufzug nach der betreffenden Etage. In Verbindung mit meinem Zimmer ist zu meiner alleinigen Benutzung ein Bade- und Doucheraum; ich kann zu aller Zeit und so oft ich will ein warmes Bad haben. Zum Essen lasse ich mich nach dem Parlorfloor hinunterfahren. Der Speisesaal-Portier nimmt mir den Hut ab und weiss, dass inwendig im Hutleder meine Hotel-Karte steckt, die er koupiert und wieder hineinthut. Von 1/2 7 Uhr morgens bis abends um 11 Uhr kann man im Speisesaal jederzeit eine Mahlzeit einnehmen. Diese Mahlzeiten unterscheiden sich eigentlich nur dem Namen nach von einander, sie heissen je nach der Tageszeit Breakfast, Lunch, Dinner, Supper, aber zu jeder einzelnen wird eine Speise-Karte von etwa — es klingt wie eine Übertreibung — von etwa 50 bis 60 Schüsseln präsentiert, und der Nigger — es gibt beinahe ausschliesslich schwarze Kellner, die in ihren weissen Jacken namentlich in der ungeheueren Anzahl, in der sie in den mächtigen Speise-Sälen herumwimmeln, sich sehr komisch machen — also mein schwarzer Aufwärter wundert sich gar nicht, wenn ich mir etwa 25 Gerichte auftragen lasse, im Gegentheil, über eine Bestellung von vier bis fünf Speisen gibt er knurrend sein Missfallen kund. Der Amerikaner be-

ginnt den Tag schon mit Obst, Fisch, Fleisch, Eiern und einigen Mehlbreien. Ist das Wetter schlecht, so mache ich nach Tisch meinen Spaziergang in den Korridors des ersten Stocks; hier finde ich auch Reihen von kleinen Sälen und Boudoirs, Schreibzimmer für Herren und Damen — alles in so breiter Masse, dass man niemals behindert ist. Oder man steigt in die Halle hinab und raucht da seine Zigarre, oder man begibt sich auf die Galerie, die rings um die Halle führt, und beschaut sich von dort aus das Treiben da unten. Aber die interessantesten Gestalten sind eigentlich die unbeweglichen. Die sitzen im Paletot, den Zylinder auf dem Haupt, den Regenschirm in der Hand, eine, zwei oder auch drei Stunden auf ihrem Leder-Sessel und schauen freundlich vor sich hin; sie sprechen kein Wort, sie rauchen nicht, sie lesen nicht, die neueste Zeitung steckt gefaltet in der Paletot-Tasche. Eines nur: Sie spucken, ziemlich regelmässig in Abständen von einer Minute, in vor ihnen stehende grosse, weitbauchige Spuckvasen, — von Zeit zu Zeit sieht man einen aufstehen, so befriedigt und bestimmt, als ob in diesem Augenblick seine Aufgabe genau erfüllt wäre.

Mit der Hotel-Halle steht noch manches in Verbindung, zum Beispiel ein Barbershop, in dem 40 Barbieri und Friseur Tag und Nacht beschäftigt sind, ein mächtiger Raum, ganz in weissem Marmor; ferner eine Bade-Anstalt, hauptsächlich für türkisch-russische Bäder, die das grösste in der Welt existierende Schwimmbassin enthält und ebenfalls Tag und Nacht geöffnet ist; ferner eine Bar, ebenfalls ein marmorner Raum, in dem an einem Büffett hunderttausend amerikanische Tränke verabfolgt werden und der ein Dutzend Billards beherbergt. Weiter ist in Verbindung mit der Halle ein Waschraum, in dem auf langen marmornen Tafeln sich wohl 50—60 eingelassene Becken mit kaltem und warmem Wasser befinden, dazu Seife und Handtücher in unbeschränkter Zahl. In einer kleinen Nebenhalle steht auf einem Podium eine Reihe von wahren Senatoren-Sesseln; hier wird der shine verabfolgt, der Glanz — den Stiefeln nähmlich. Geübte Hände sind dazu stets für ein 10-Centstück bereit.

Ich kann die praktischen Einrichtungen für Leben, Geschäft und Verkehr auch nicht vollständig aufzählen, ein Buch würde dazu vonnöthen sein. Mit welchem Geschick und mit welcher Intelligenz hier erfunden, eingerichtet, disponiert wird, das nöthigt einem immer aufs neue kopfschüttelnde Bewunderung ab.

Allerlei.

Wie soll man sich im Hotel benehmen? Diesbezüglich finden wir in einer Nummer des »Neuen Wiener Tageblatt« folgende *gutgemeinte* Rathschläge: »Der Reisende lehne stets das erstangebotene Zimmer ab, auch wenn es gut ist. Er erhält dann als wählerischer Gast gewöhnlich ein noch besseres und wird aufmerksamer bedient. Schreckliche Folgen hat ein freundliches Gesicht und bescheidenes Benehmen — kaum, dass einem die Schuhe ordentlich geputzt werden. Kann man es hingegen über sich bringen, eine schickliche Gelegenheit herbeizuführen, um den Kellner gleich im Anfang einen Esel zu heissen, so wird sich ein hochachtungsvoller Verkehr voller Aufmerksamkeit und Rücksicht entwickeln. Das Stubenmädchen klinge man jeden Augenblick herbei, um zu zeigen, dass man auch zu Hause gewöhnt ist, sich fürstlich bedienen zu lassen; gibt sie drei Handtücher täglich, so verlange man deren sechs, sowie eine Schwimmhose, eine Hönge-Matte, eine Strickleiter oder dergleichen ungewöhnliche Dinge. Ferner erkundigt man sich, wann die Table d'hote ist, gehe aber just zu dieser Zeit anders wohin essen, damit der Hotelier gewahrt, dass man sich von ihm nichts vorschreiben lässt. Nachts beim Auskleiden werfe man die Stiefel gegen die Nachbarthür oder wenigstens gegen den Fussboden — andere Passagiere thun dies auch. Wer gewohnt ist, mit einem Rausch nachhause zu kommen, unterlasse dies auch im Hotel nicht; es könnte ihm sonst schaden. Schliesslich versäume niemand, wegen der Rechnung einen Streit

anzufangen; häufig gibt der Wirth nach, und wenn auch nicht, so hat sich der Reisende doch einen bemerkenswerthen Abgang gesichert.« Das braucht wohl keinen Commentar!

Der Unfug der Annoncensammler wird durch folgenden Fall lebhaft illustriert, den wir im Basler »Verband« verzeichnet finden und in folgendem reproducieren:

»Je mehr als das Unwesen des Reklamemachens um sich greift, desto erfinderischer und unverschämter werden gewisse Herausgeber und Eigenthümer sogenannter Guides (besser gesagt Reclamebücher) in ihren Forderungen, welche sie an die Hoteliers stellen, wie folgendes an einen Hotelbesitzer gelangte französische Schreiben beweist

(Briefkopf)
GUIDE ALBERTY

Globe Trotters,
Guide.

12 Avenue Kleber,
Paris (France).

Mein Herr!

Sie werden wohl ein Exemplar unserer letzten Auflage erhalten haben, welche eine Notiz von Ihrer ausgezeichneten und wunderbaren Gegend enthält. Protectioniert durch die mächtigen Compagnies: La Cunard Steam Ship Co. und die London Chatham Dover Railway, haben wir geglaubt, den Reisenden (Engländern und Amerikaner) nützlich zu sein, indem wir ihnen den Aufenthalt auf den X empfohlen. Da ich mich im Monate Oktober mit meiner Familie nach X begeben mnss, um ein Mittel zu ersinnen (? ! Red.), auf welche Weise man einen grösseren Zuzug von Reisenden in Ihre Gegend herbeiführen könnte, so frage ich deshalb an, ob Ihnen folgendes Arrangement mit mir angenehm wäre. Sie geben mir für (8) acht Tage 2 gute Zimmer, ein grösseres für meine Frau und mich und ein kleineres für meinen Sohn, beide nach dem See gelegen, die 3 Mahlzeiten auf separaten Tischen serviert, Wein, Bedienung und Beleuchtung alles inbegriffen. Ich würde Ihnen hingegen als Zahlung (? !) dieses in meiner nächsten Auflage (April 1895) eine sehr ausführliche Notiz bringen, welche vollständig Ihrem Hotel gewidmet ist und zwar im selben Style als jene, welche wir soeben für das Hotel und Restaurant Rebescheno in Mailand publiziert haben. Für sämtliche Auskünfte bin ich durch Angelo Alberto, Besitzer des genannten Hotels, ermächtigt, sich an ihn zu adressieren. Ich habe mit Rebescheno genau in denselben Konditionen gehandelt, welche ich Ihnen hiermit vorschlage. Ich füge nun noch hinzu, dass ich Engländer bin und eine Italienerin zur Frau habe. Indem Sie mit mir handeln, handeln Sie mit einem Freunde Ihres schönen Vaterlandes. (Au! Red.)

In der Erwartung Ihrer Antwort, bitte ich Sie, meine aufrichtigen (?) Grüsse zu genehmigen

C. Berthe Marriott,

(Stempel)

L'Administrateur Directeur.»

— Soweit die Zeilen dieses Gentleman. Besieht man sich das Buch nun etwas näher, so erkennt man auf den ersten Blick ein englisches Reclamebuch, wovon $\frac{2}{4}$ Theile des Buches nichts als Inserate sind, $\frac{1}{4}$ Theil desselben ist voll Lobhudeleien, wo jedenfalls genannter Herr tüchtig traktiert wurde und was die Hauptsache, wahrscheinlich umsonst; ein Viertel des Buches ist nun der eigentliche Guide, — doch was enthält derselbe? Einige Beschreibungen von Orten mit schlechten Abbildungen derselben, wie Monte Carlo, Nizza, Aix-les-Bains, einige Tabellen der Expresszüge und Schiffe und Exkursionen. Besonders in Aix-les-Bains muss es diesem Herrn sehr gut gefallen haben und es für ihn sehr billig gewesen sein, denn er widmet diesem Orte allein 25 Seiten seines Guide. Bei Abtheilung Paris sind auch wieder ganz lächerliche Abbildungen, wie eine Circusscene, Künstlerin am Trapez, ein Café Chantant, eine Ballettänzerin, ein Hotelstubenmädchen mit dem Kehrbesen in der Hand, Omnibuskutscher und Conducteurs mit der Randbemerkung, dass man diesen guten Kerls auch einige Sous Trinkgeld geben sollte wahrscheinlich damit er recht viele Gratisfahren machen kann. Auch eine Mappe, einer Eisenbahnkarte ähnlich, ist in dem Buche eingeklebt, doch entfaltet man dieselbe, so

sind auch da wieder nichts als Inserate ersichtlich, und keine Spur von einer Landkarte. Dieses Buch kostet nun, wie auf der Aussenseite ersichtlich ist, 2 Shilling, während auf der 2. Seite zu lesen ist, dass im Terminus-Hotel in Calais in jedem Zimmer ein solcher Guide auflegt, zur freien Benützung der Reisenden und dieselben ersucht sind sich diese mitzunehmen (gratis). Also für eine Reclame, Lobhudelei in einem solch wehrlosen Buche, wie dieser Guide ist, verlangt nun der saubere Patron Fütterung, Pardon, Pension für 3 Personen und 8 Tage lang. Berechnet man nun diese Pension das möglichs billige, Fr. 12 per Person und Tag, da doch dieser noble Herr sehr anspruchsvoll ist, wie Service à part, gute grosse nach dem See gelegene Zimmer, Wein inbegriffen, und während der Saisonzeit kommt, so würde dies in 8 Tagen Fr. 272 ausmachen. Es ist kaum glaublich, dass es Hoteliers gibt, welche auf solche Arrangements (Gimpelfang) eingehen und doch muss es so sein, denn er gibt sogar Namen an. Wahrlich, so dumm ist dieser Herr nicht als er sich unsern Herrn Prinzipalen vorstellt. Die Inserate dürften jedenfalls auch noch extra zu bezahlen sein, da er doch nur von einer Notiz in Briefe spricht.

Genannter Herr Anoncenagent wird wohl eine grössere Rundreise beabsichtigen, und zu diesem Zwecke ein ähnliches Schreiben an sämtliche Orte senden, wo er sich aufzuhalten gedenkt, ebenso vielleicht die Eisenbahnen und Schiffe anfechten. Bedenkt man nun, dass dessen jährliche Ausgabe höchstens 800 Frs. zu stehen kommt, so hat er doch mindestens die 6fache Einnahme dafür, erstens den Verkauf des Buches und die unzähligen Inserate, und obendrein noch einige Monate eine Gratis-Rundreise sammt Familie.

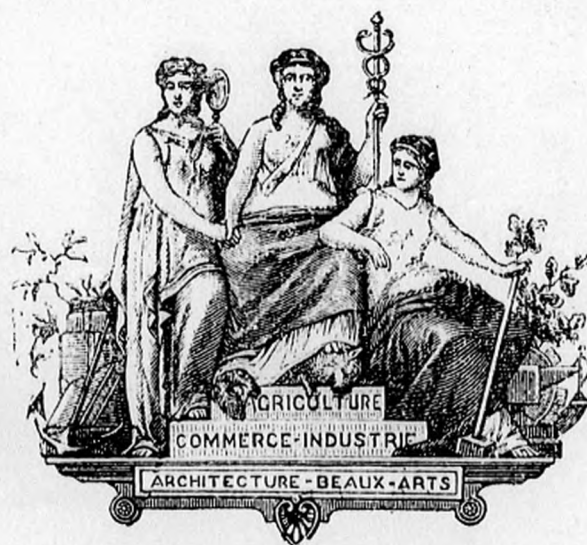
Der Zweck dieser Zeilen wäre daher vollständig erreicht, wenn dieselben diesem noblen Herrn seine billige Rundreise ganz oder doch zum grössten Theil vereiteln würden.

TELEFON.

SANITAS

SANITAS

F. ez. szállodás, vendéglős és kávé urak!

Különös figyelmébe ajánljuk az általunk előállított és közkedvelt csász. és kir. szab. **Sanitas** sterilizált (bacteriummentes) szikvizünket ép oly árban, mint bármely közönséges szikviz.
Kiváló tisztelettel

Dr. Rényi, Darvas és Finy gyógyszerész

„SANITAS“ cs. és kir. szabadalmazott

sterilizált vegytiszta szénsavvali szikvizgyártása

gyümölcs-szörp és hűtő italok gyára

szabadalmazott sterilizáló gépek berendezési vállalata,

Budapest. Gyár: VI. ker., Felső erdősor 48. sz.

Borivóknak, kik a bort savanyuvizakkal szeretnék vegyíteni, mindenképp e'ótt!

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legtisztább és legfinnyos

SAVANYU-KUT

ajánlható. E víz kőszómbósi a bor savát és az itálnak kellette kellemes, ingerlő mellékizt ád, annélkül, hogy azt feketére festend.

LUHNERZSEBET

Kitünő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

•••••

Műbányai

Polgári Serfőző

részvénytársaság.

Első csapolás!!

Polgár-sör,

Szent-István-sör

vasárnap, 1894. évi április hó 29-én

megkezdődött.

•••••

Kösziklából fakadó kristálytisztá

Véghlesi „Vera“-forrás.

Hazánk igen kedvelt szénsavdús savanyuvize. **Hathatós szer az emésztési zavaroknál.** Borral vegyítve kellemes savanykás ízű üdítő és tiszta italt képez,

a bort nem festi,

a miért a nagyérdemű közönség fröccses gyanánt nagyon kedveli, s e végből a vendéglős urak igen felkarolták.

Legujabb orvosi bizonylatok a „VERA“-FORRÁS-ról

A véghlesi „VERA“-forrás vizét úgy magán gyakorlatomban mint kórházi és poliklinikai osztályomon a **légző szervek heveny és idült hurutos bántalmainál,** valamint **vérszegénység** eseteiben a legjobb sikerrel használtam.

Ezen gyógyhatásán kívül a víz kellemes ízű üdítő italul szolgál.

Budapest, 1893. augusztus hó 20-án.

Dr. Irsai Artur,

egyetemi magántanár, közkórházi osztályos rendelő orvos, a poliklinikai „tüdő- és gégebeteg“ osztály vezetője.

A véghlesi „VERA“-forrás vizét, mely éveken át szerzett tapasztalataim szerint egyik legkitünőbb és legtisztább kezelt fertőzötlen ásványvizünk, elme- és ideg-gyógyintézetemben sikerdusan alkalmazom a **gyomor- és légzőszervek heveny és idült bántalmainál és vérszegény betegeknek.** Pezsgővel vagy cognaccal keverve, különösen az ideges betegeknek közkedveltségű üdítő itala.

Budapest, 1894. február hó 21-én.

Az intézet igazgató főorvosa:

Dr. Babarcsi-Schwartzter Ottó,

k. e. m. tanár, Országos egészségügyi tanácsos.

Die einem Steinfelsen entspringende kristallreine
Véghleser „Vera“-Quelle

ist der beliebteste und an Kohlensäure reichste Sauerling. **Wirksam bei Verdauungs-Störungen.** Mit Wein vermischt, ist sie ein erfrischendes, reines Sauerwasser.

färbt den Wein nicht,

aus welchem Grunde es von dem p. t. Publikum als Spritzer gern getrunken wird und die Herren Gastwirthe dasselbe allgemein eingeführt haben.

Neueste ärztliche Zeugnisse für die „Vera“-Quelle:

Die Véghleser „Vera“-Quelle habe ich sowohl in meiner privat Prax als auch in meiner Spital- und Poliklinik-Abtheilung in Fällen der **Entzündung und catharischen Affectión der Athmungsorgane,** als auch bei **Blutarmuth** mit bestem Erfolg angewende. Ausser dieser Heilwirkung, dient das Wasser auch als **vorzüglich schmeckendes Erfrischungsgetränk.**

Budapest, am 20-ten August 1893.

Dr. Arthur Irsai,

Privat-Dozent an der Universität, Abtheilungs-Arzt im Allgemeinen Krankenhause, Leiter der poliklinischen »Lungen- und Kehlkopf-Kranken-Abtheilung.«

Die Véghleser „Vera“-Quelle, welche meiner, seit Jahren gesammelten Erfahrungen nach, eines unserer ausgezeichnetsten und am reinsten manipulirten, inficiens freien Mineralwässer ist wende ich in meiner Irren- und Nervenheilanstalt in Fällen der **Entzündung der Athmungsorgane** und bei **blutarmen Kranken** mit besten Erfolge an.

Mit **Champagner oder Cognac** vermischt, ist es ein allgemein beliebtes **Erfrischungsgetränk** besonders der **nervösen Kranken.**

Budapest, am 21. Feber 1894.

Der Director-Chefarzt der Anstalt:

Dr. Ottó Schwartzter v. Babaroz

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

cégtulajdonos **LÖWENSTEIN F. NÁNDOR**

Budapest, IV. ker., Eskü-tér (alapított 1864.)

ajánlja nagy raktárát

mindennemű bel- és külföldi sajtokban, hús, hal, főzelék és gyümölcs conservekben, csokoládé francia és magyar cognacban, angol és francia különlegességeket, finom konyhák részér finom főző bort: Madera, Marsalla, Sherryt.

*Kizárólagos főraktára az „Anglo Continental Thee-Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rumok.*

●●●●●●●● KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE. ●●●●●●●●

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM
Nizza 1890. ARANY-ÉREM
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM
Temesvár GROSSE GOLD.-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

RÜDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia utca 16.